

Informacja o przebiegu „wysłuchania publicznego” w Sejmie RP na posiedzeniu Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży 9 listopada 2010 w sprawie nowelizacji Prawa o Szkolnictwie Wyższym, Ustawie o Stopniach i Tytule Naukowym [...] i niektórych innych ustawach

Informacja opracowana na podstawie wiadomości przekazanych przez uczestników „wysłuchania”(GM)

Posiedzenie prowadził Przewodniczący Komisji poseł Andrzej Smirnow. Zainteresowanie wysłuchaniem zgłosiło ok. 100 osób, przewidziano ok. 75 czterominutowych wypowiedzi.

Pierwsze dwie godziny wysłuchania były zdominowane przez przedstawicieli konferencji rektorów różnych szkół publicznych i prywatnych, fundacji, rad i komisji a także głosy osób prywatnych. Były to w większości wypowiedzi popierające kierunek zmian Ustawy, z co najwyżej delikatną krytyką i zapowiedzią propozycji poprawek złożonych do protokołu z posiedzenia.

Zdecydowanie krytyczne były wystąpienia przedstawicieli szkół prywatnych. Ostrością wypowiedzi wyróżnili się: prof. Daria Lipińska-Nałęcz oraz prof. Jerzy Malec (*kiedyś nawet dość znany działacz "S"*), prof. Z. Maciąg i prof. K. Pawłowski rektor prywatnej szkoły z Nowego Sącza. Krytykowano nałożenie na szkoły niepubliczne różnych obowiązków formalnych, ale przede wszystkim przepisy ograniczające wieloletowość nauczycieli akademickich, a ponadto domagano się poszerzenia dostępu szkół prywatnych do dotacji państwowych. Protesty przeciwko ograniczeniu wieloletowości uzasadniano perspektywą wywołania kłopotów szkół prywatnych, które nie rozwinęły własnej kadry nauczającej i korzystają z dodatkowego zatrudnienia pracowników uczelni publicznych¹.

Pierwsze głosy ze strony naszego Związku, to krytyczne wystąpienie kol. Sławomiry Boguś z KS "S" PAN oraz kol. kol. Michała Kokowskiego i Mariana Srebrnego z Inicjatywy Obywatelskiej PAN.

Pod koniec pierwszej części wysłuchania zabrał głos przewodniczący Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”, a następnie, także z ramienia KSN: Krystyna Andrzejewska (UAM), Maria Sapor (AGH), Julian Srebrny (UW) i Andrzej Pfitzner (PW).

Fragment wypowiedzi przewodniczącego KSN prof. Edwarda Malca (UJ):

"Mówię w imieniu 18 tysięcy członków Krajowej Sekcji Nauki NSZZ "Solidarność". Zbliżone poglądy na dyskutowane dzisiaj kwestie ma siostrzana Solidarność PAN, akademicki ZNP i Inicjatywa Obywatelska Instytutów PAN. Reprezentujemy opinię milczącej większości pracowników uczelni i instytutów naukowych."

Zgłoszono kilkadziesiąt zastrzeżeń, uzasadniających odrzucenie nowelizacji Ustawy o stopniach i tytule naukowym w całości oraz odrzucenie zmian w Prawie o szkolnictwie wyższym z wyjątkiem przepisów zwiększających autonomię programową uczelni i dotyczących obszarów kształcenia oraz Krajowych Ram Kwalifikacji, a także wspierających komercjalizację wyników badań naukowych i

¹ Te protesty zdają się brzmieć logicznie, ale rzeczywiste konsekwencje zmian w Ustawie są jednoznacznie korzystne dla tych szkół prywatnych, kosztem szkół publicznych. Trzeba bowiem postrzegać ograniczenia wieloletowości razem z wieloma innymi przepisami, z których wynika m.in. brak perspektywy zwiększenia dotacji budżetowej dla uczelni publicznych, destabilizacja ich kadry - odebranie praw nabytych, wprowadzenie 8 letniego okresu kategorycznej rotacji adiunktów (z możliwością tylko 2-letniego przedłużenia dla osób zatrudnionych w chwili wejścia w życie Ustawy), skrócenie okresu zatrudnienia profesorów nadzwyczajnych bez tytułu do chwili osiągnięcia wieku emerytalnego, czyli w przypadku kobiet o 10 lat, mężczyzn o 5 lat. Brak podwyższenia wynagrodzeń w uczelniach publicznych w połączeniu z powyższymi przepisami i ograniczeniem wieloletowości, spowoduje liczne przejścia nauczycieli akademickich do szkół prywatnych, które tym sposobem zyskają własną ustabilizowaną kadre.

korzystnych dla doktorantów. Zgłoszono wnioski o zagwarantowanie odpowiedniego wzrostu nakładów budżetowych na naukę i szkolnictwo wyższe tak, aby osiągnąć wskaźniki wyrażone w %PKB zgodne z zaleceniami UE, w tym odpowiedni wzrost wynagrodzeń.

Druga część wysłuchania zdominowana przez podmioty wymienione w zacytowanej wyżej wypowiedzi przewodniczącego KSN była kontynuacją ostrej merytorycznej krytyki. Z naszej strony („S”) mówili zgłoszeni przedstawiciele uczelni i instytutów: z Pol.Śl. : Tadeusz Giza, Henryk Kasprzyk, Andrzej Kossuth i Wojciech Pilich, z ITI’EMAG” Kazimierz Siciński, z Śl.AM Aleksandra Kochańska-Dziurawicz.

Warto zaznaczyć, że silną reprezentację (ok. 8 osób) zgłosił Związek Nauczycielstwa Polskiego. Wystąpienia jego przedstawicieli, m.in. Stanisława Różyckiego i Janusza Raka doskonale współbrzmiały z naszym głosem.

Należy też zwrócić uwagę na bardzo krytyczne wystąpienie prof. Osmana Achmatowicza, przewodniczącego Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów nt. przepisów dotyczących CK oraz zmian Ustawy o stopniach i tytule [...].

Do końca posiedzenia Komisji poświęconego wysłuchaniu publicznemu dotrwało nie więcej niż 5 posłów - członków Komisji. Przewodniczący A. Smirnow zapewnił, że pozostali zapoznają się z tekstami wygłoszonymi oraz złożonymi do protokołu.

Za dwa tygodnie stenogramy wystąpień i teksty złożone do protokołu pojawią się na stronie WWW Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży – wybrane wypowiedzi zamieścimy na naszej stronie.

W przerwie posiedzenia odbyło się zapowiedziane wcześniej przez KSN spotkanie z mediami w korytarzu sejmowym. Udostępnione zostały nasze wystąpienia, a także „Oświadczenie Samorządu Studentów Politechniki Warszawskiej ws. nowelizacji Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym”². W wyniku tej „konferencji prasowej” pojawiły się krótkie informacje prasowe:

<http://wiadomosci.dziennik.pl/polityka/artykuly/308663,solidarnosc-domaga-sie-pieniedzy-na-nauke.html>

http://www.money.pl/archiwum/wiadomosci_agencyjne/pap/artykul/solidarnosc;bez;pieniedzy;reformy;niewiele;pomoga,254,0,707582.html

http://wyborcza.pl/1,91446,8637165,Solidarnosc_bez_pieniedzy_reformy

Wygląda na to, że główne media zignorowały wystąpienie publiczne w sprawie nowelizacji, a jeśli je zrelacjonowały, to bardzo skrótowo i nieprecyzyjnie. Pojawiły się relacje w wiadomościach Telewizji Trwam i w Radiu Maryja, a spodziewamy się dłuższej notki w Tygodniku "Solidarność".

Wysłuchanie publiczne i co dalej z nowelizacją?

Odpowiedź nie jest prosta. W pierwszym czytaniu w Sejmie zdecydowano przesłać projekt nowelizacji Ustawy do opracowania w Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży prawie bez sprzeciwu. Nieoficjalnie dowiedzieliśmy się, że Minister B. Kudrycka chce przepchnąć uchwalenie Ustawy

² Oświadczenie Samorządu Studentów PW, zbieżne ze stanowiskiem „S”, zostało też dołączone jako załącznik do tekstu A. Pfitznera, złożonego do protokołu z wysłuchania publicznego.

jeszcze w tym roku. Oznacza to ominięcie powołania podkomisji ds. tej nowelizacji. Takie ograniczenie prac do plenarnych posiedzeń Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, wywołuje opór posłów tej Komisji.

Proces legislacyjny mógłby być wstrzymany jedynie decyzją Rządu, czyli Premiera, a to zależy od atmosfery publicznej wokół sprawy. Niestety dotychczas w mediach nie mamy mocnego sojusznika, wydaje się też, że głos Rektorów (KRASP) jest ostrożny i „miękki”.

Oznacza to, że najważniejsze jest teraz dotarcie do całego środowiska akademickiego. NIEZBĘDNE SĄ DECYZJE I INTENSYWNE DZIAŁANIA WSZYSTKICH KOMISJI I ORGANIZACJI ZAKŁADOWYCH.

Apelujemy, aby wszyscy członkowie "Solidarności" na uczelniach zapoznali się z treścią naszych wystąpień, a następnie zainteresowali nimi swoich współpracowników. Warto organizować wymianę poglądów i dyskusje na temat nowelizacji.

Bardzo ważne byłoby zainicjowanie Uchwał Rad Wydziałów i Senatów.

Powyższe przedsięwzięcia są ważniejsze niż nasze działania bezpośrednio w Sejmie. Tylko obawa przed zdecydowanym sprzeciwem środowiska akademickiego może wpłynąć na kształt ustaw i doprowadzić do odrzucenia złych, szkodliwych regulacji. Wpływ może mieć solidarne stanowisko całego środowiska, od studentów do profesorów.

Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży przegłosowała wniosek przeznaczenia dodatkowych 500 mln zł na szkolnictwo wyższe w budżecie państwa na 2011 rok. Musimy dobrze wykorzystać listopad dla uzyskania pozytywnych decyzji również w tej sprawie.